

Roseanu Oscar És Szülei

Ez a fénykép Petrozsényban készült 1948-ban. Balról jobbra: én vagyok, Oscar Roseanu, édesanyám, Rosenfeld Frida és édesapám, Rosenfeld Márton.

1923. május másodikán születtem. Elmentem tanulni Bukarestbe, új életet kezdtem. Elvégeztem a Fizikai és Vegyészeteki Kart a bukaresti egyetemen. 1947-ben megváltoztattam a nevemet. Ennek két oka volt. A megyei pártbizottságon sugalmazták, hogy változtassak nevet, az jobb lesz, vannak terveik velem, olyan korszakban vagyunk, amikor ez még jó... Diákként volt egy fizikatanárom, Ionescu akadémikus, akit akkoriban nagy reakciónak tartottam. Egy nap bejött az órára, az ingáról volt szó, előbb körülnézett: "Nincs itt senki, aki dávájcsász?", és tovább folytatta az előadást. Hétszázan voltunk, lágerből, munkaszolgálatból visszatérők, olyanok, akik nem tanulhattak, és persze mind forrófejű forradalmárok akkoriban. Írásos nyilatkozatot kértek tőlünk a kijelentéseiről, gondolhatja, milyen égbekiáltó szovjetellenes megnyilatkozások! Mindezek a nyilatkozatok a professzor kezébe kerültek. Egyetlen diák sem ment át a vizsgán, hétszer vizsgáztam fizikából. Amint megváltoztattam a nevemet, ismét elmentem vizsgázni, és akkor átmentem, minthogy elvesztette a nyomomat.

[Az egyetem elvégzése után] Eleinte számtant tanítottam, majd a következő évben sikerült fizikatanári állást kapnom Petrozsényban. Amikor megalapították Izrael államot, meghívtak, hogy beszéljek erről a fontos történelmi eseményről. A terem zsúfolva volt -- Petrozsényban, 1948-ban voltunk... Úgy tekintették, hogy van valamelyes szónoki tehetségem -- jó pár tudománynépszerűsítő előadáson vettem részt.

Apám, Rosenfeld Márton 1892-ben született, vagy kicsit később, Nagyváradon. Elvégezte a gimnáziumot, ingázott Petrozsény és Nagyvárad között. Eljött Petrozsényba, fölverték a szénbányához, ott dolgozott egész életében, negyvenhat évet. Rendkívüli ember volt, kifogástalanul komoly, erkölcsös ember, mindenki, aki ismerte, tisztelte és csodálta őt. A lónyai szénbánya beszerzési osztályát vezette. Naponta ingázott egy helyi érdekű vonatocskával, télen kis vaskályhával melegítették a kocsikat. Reggel hatkor ment el otthonról, este hatkor tért haza. Délben a lónyai hivatalnokok kávéházában étkezett. Minden este elmentem a kisállomásra, ez helyi

megálló, olyan két kilométerre, és vártam rá. Jöttünk a városba, ő a munkatársaival beszélgetett, én kolonc voltam rajta, fogtam a kezét. Hazajött, hozzáfogott a munkához, a Farkas-féle bútorgyárnak könyvelt, majd egy Schwalb nevű szabónak. Míg az asztalosnak könyvelt, megtanulta az asztalosmesterséget. Az udvaron épített egy pavilont, amelyben legalább tízen elfértek, ott voltam egész nap, nyáron ott írtam a leckéimet, hintát készített, tornaszereket, ez lett a hobbija.

Petrozsényban maradt egy kis zsidó közösség [a második világháború után], az elnöke Schretter Marci volt, apám pedig volt a könyvelő és titkár 1946-tól 1979-ig, amíg élt. Meiszterné volt a pénztáros.

Édesanyám, Rosenfeld Frida [szül. Lustig Frida] 1901-ben született, majdnem tíz évvel volt fiatalabb apámnál. Elvégezte a petrozsényi gimnáziumot. Fiatal korában pénztáros volt egy petrozsényi illatszerboltban. Tudom, hogy apa első látásra beleszeretett. 1921 körül házasodtak össze, és nagyon boldogok voltak.